רחוב האלקושי 3

אלכסנדר אוריה בוסקוביץ, מלחין
(1907-1964)

נולד בקלוז' בירת חבל טרנסילבניה. רכש את עיקר השכלתו המוסיקלית בפריס וב-1929 חזר לעיר הולדתו, שם היה פעיל כמלחין, כפסנתרן קונצרטנטי וכמנצח של האופרה הלאומית. ב-1936 יסד את התזמורת הסימפונית על שם גולדמרק שרוב נגניה היו יהודים. ב-1938 הוזמן על ידי התזמורת הסימפונית הארץ־ישראלית – שלימים היתה לתזמורת הפילהרמונית הישראלית - להיות נוכח בביצוע הבכורה של יצירתו "שרשרת הזהב" המבוססת על שירי־עם יהודיים ממזרח אירופה. בוסקוביץ הגיע כאורח והחליט להישאר בארץ כדי ליטול חלק בהתחדשות התרבותית־רוחנית של העם היהודי. הקונצ'רטו לאבוב ותזמורת, הקונצ'רטו לכינור ותזמורת ו"הסוויטה השמית" הן בין היצירות הבולטות של אותה תקופה (שנות הארבעים של המאה הקודמת). עם שיריו הידועים נמנים: "הורה אגדתי" (השמחה בלב יוקדת – מלים: חבצלת); "השמעת איך בנגב?" למלים של שלונסקי, ו"דודו" למלים של חיים חפר. בחמש שנות חייו האחרונות כתב מספר יצירות, ביניהן: "שיר המעלות"; הקנטטה "בת ישראל" ו"הקונצ'רטו דה קמרה", המבוססות על הריתמוס, האינטונציה והמבנה של השפה העברית. יצירותיו של בוסקוביץ בוצעו בארץ ובעולם על ידי תזמורות נודעות תחת שרביטיהם של גדולי המנצחים. הוא נמנה עם מייסדי האקדמיה למוסיקה בתל־אביב וגידל דור חדש של מלחינים ומוסיקאים ישראלים. בשנים 1956–1964 היה מבקר המוסיקה של עיתון "הארץ". בספרו ובמאמריו סיכם את ה"אני מאמין" שלו אשר התווה את דרכו כמלחין ישראלי.

בוסקוביץ האמין שלמוסיקה תרומה חיונית ומשמעותית בבניית חברה חדשה ובהתהוות תרבות חדשה בארץ. הוא שאף לכתוב מוסיקה אותה הגדיר "כתמצית ההוויה של העולם הייחודי של ישראל" וחיפש דרך ליצור סינתזה בין מורשת האבות, מרכיבים מוסיקליים מזרחיים והישגי הטכניקה הקומפוזיטורית האירופית. ביצירותיו ניכרת השפעה של המסורות, הריקודים והשירה של העדות היהודיות מארצות המזרח, במיוחד הפולקלור העשיר של יהודי תימן.